

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО**

Факультет педагогічної та соціальної освіти
Кафедра педагогіки та інклюзивної освіти

Проректор із науково-педагогічної
роботи _____ О. А. Кузнецова
27 серпня 2020 р.

**ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ**

Ступінь магістра

Спеціальність 073 «Менеджмент»

Освітньо-професійна програма: Менеджмент

2020-2021 навчальний рік

Програму розроблено та внесено: Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Олексюк Оксана Євгенівна, доцент кафедри педагогіки та інклюзивної освіти, кандидат педагогічних наук, доцент.

РЕЦЕНЗЕНТ: Старєва А.М., кандидат пед. наук, директор ММІРЛВНЗ «Університет «Україна»»

Програму схвалено на засіданні кафедри педагогіки та інклюзивної освіти
Протокол від «26» серпня 2020 року № 1.

Завідувач кафедри педагогіки та інклюзивної освіти
(Яблонський А.І.)

Програму погоджено навчально-методичною комісією факультету педагогічної та соціальної освіти

Протокол від «26» серпня 2020 року № 1

Голова навчально-методичної комісії Т.М. Степанова (Степанова Т.М.)

Програму погоджено навчально-методичною комісією університету

Протокол від «27» серпня 2020 року № 14

Голова навчально-методичної комісії університету О.А. Кузнецова (Кузнецова О. А.)

Анотація

Дисципліна «Освітні технології» викладається у магістрів освітньо-професійної програми галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальності: 073 Менеджмент.

Дисципліна «Освітні технології» є основною дисципліною у навчальному плані і дозволяє набути студентам фахових компетентностей щодо опанування педагогічних технологій, знання яких необхідні в професійній і практичній діяльності керівника навчального закладу. На вивчення матеріалу відводиться чотири кредити, завершується вивченням заліком.

У ході вивчення матеріалу студенти опановують знаннями з теоретичних засад історичного розвитку та становлення поняття «освітні технології», змістовної складової освітніх технологій у навчальному та виховному процесах, у процесі управлінської діяльності. На практичних заняттях магістри набувають вміння застосувати отримані знання.

Ключові слова: технологія, педагогічні технології, освітні технології, виховні технології, технологічний підхід, технологічна карта, опорний конспект, структурно-логічна схема, алгоритм дій, виховний ланцюжок.

Annotation

The discipline «Educational Technologies» is taught to masters of educational and professional program in the field of knowledge 07 «Management and Administration», specialty: 073 Management.

The discipline «Educational Technologies» is the main discipline in the curriculum and allows students to acquire professional competencies for mastering pedagogical technologies, knowledge of which is necessary in the professional and practical activities of the head of the educational institution. Four credits are allocated for the study of the material, the study is completed by test.

During the study of the material students acquire knowledge of the theoretical foundations of historical development and the formation of the concept of «educational technology», the substantive component of educational technology in the educational process, in the process of management. In practical classes, masters acquire the ability to apply the received knowledge.

Keywords: technology, pedagogical technologies, educational technologies, technologies of upbringing, technological approach, technological map, reference summary, structural-logical scheme, algorithm of actions, educational chain.

ВСТУП

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни “Освітні технології” складена Олексюк О.Є відповідно до освітньо-професійної програми та освітньо-кваліфікаційної характеристики підготовки бакалавра для студентів *галузі знань 07 “Управління та адміністрування”, спеціальності: 073 Менеджмент.*

Предметом вивчення навчальної дисципліни є аналіз поняття і змісту “педагогічної технології” з позицій вітчизняної і зарубіжної педагогіки, психології і філософії освіти, осмислення педагогічних умов реалізації конкретних педагогічних технологій.

Мета навчального курсу “Освітні технології” – поглиблення психолого-педагогічної підготовки слухачів, формування їх творчого потенціалу і практичної готовності до інноваційного управління навчально-виховним процесом у сучасному навчальному закладі в умовах реформування національної освіти України, входження її у європейський простір. У зв’язку з цим при освоєнні дисципліни необхідно реалізувати такі

завдання:

Міждисциплінарні зв’язки: з педагогікою, психологією, філософією, соціологією, естетикою, анатомією, фізіологією, гігієною людини та ін.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. **Мета** курсу: надати базові знання про педагогічні технології, їх різновиди та роль у розвитку вітчизняної освіти.

1.2. Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Освітні технології» є:

- ознайомити студентів з новими підходами щодо визначення поняття «освітні технології», їх класифікацій та структур;
- ознайомити студентів з концептуальними положеннями найбільш відомих та перспективних технологій навчання і виховання;
- ознайомити студентів із основними навчальними, виховними, комунікативними та інформаційними технологіями, а також технологіями управління та організації успішної діяльності;
- спонукати студентів до психолого-педагогічної творчості та самостійної дослідницької діяльності
- стимулювати особистісний саморозвиток, професійне самовиховання та прагнення до успіху майбутнього фахівця.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими **компетентностями:**

I. Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до дієвої світоглядної позиції, можливість оперувати філософськими категоріями і поняттями, захищати власну точку зору, не руйнуючи відносин

ЗК2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу. та встановлення взаємозв’язків між явищами та процесами.

ЗК3. Здатність логічно, вірно, аргументовано і ясно будувати усну та письмову мову за науково-професійним спрямуванням.

ЗК4 Здатність до саморозвитку, підвищенню кваліфікації та майстерності.

ЗК5. Здатність до інноваційної діяльності.

ЗК6. Здатність розробляти проекти та управляти ними.

ЗК7. Здатність свідомо та соціально-відповідально діяти на основі етичних міркувань і принципів академічної доброчесності.

ЗК8. Здатність проводити дослідження та презентувати результати.

Фахові компетентності:

ФК Здатність до ефективного керівництва освітнім процесом у навчальному закладі

Програмні результати навчання:

- ПРН1. Використовувати функції наукового дослідження в сфері філософського знання в практичній діяльності
- ПРН2. Узагальнювати та інтерпретувати наукові матеріали, їх критичне осмислення;
- ПРН18. Здобувати нові знання, використовуючи сучасні інформаційні освітні технології.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 годин / 4 кредити ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

КРЕДИТ 1. ІСТОРИКО-ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ РОЗВИТКУ ТА СТАНОВЛЕННЯ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ.

Тема 1. Теоретичні засади сучасних педагогічних технологій

Курс “Освітні технології” як прикладна наукова дисципліна і навчальний предмет у педагогічному ВНЗ, її зв'язок з іншими психолого-педагогічними дисциплінами. Прикладна спрямованість, конструювання та моделювання як провідні пізнавальні стратегії курсу.

Технологічний підхід в освіті. Мета, завдання та зміст курсу. Особливості лекційних, практичних занять та організації самостійної роботи студентів. Робота з літературою з позиції індивідуально-професійного самовизначення.

Історія виникнення, зміст та еволюція поняття “педагогічна технологія”. Наукова основа та структура педагогічної технології. Особливості використання термінів: “освітня технологія”, “педагогічна технологія”, “технологія виховання”, “технологія навчання”, “технологія управління” та ін.

Різноманітні підходи до класифікації освітніх технологій на сучасному етапі. Зміст, структура і функції педагогічної технології. Знайомство з основними освітніми технологіями. Перспективи розвитку педагогічних технологій.

Тема 2. Системні інноваційні педагогічні технології.

Поняття системних інноваційних педагогічних технологій та авторських шкіл.

Історія виникнення Вальдорфської школи. Концептуальні положення, принципи навчання. Три періоди навчання. Організація шкіл. Ритм у житті дитини. Евритмія. Особливості змісту. Особливості методики. Вивчення рідної мови і математики. Особливості художніх занять. Роль батьків у навчанні дітей. Авторитет учителя для дітей. Використання досвіду Вальдорфської педагогіки в школах України.

Школа Марії Монтесорі. Основні педагогічні принципи існування школи Монтесорі. Дитячий садок і школа. Методи навчання за М. Монтесорі. Дидактичний матеріал Монтесорі. Система М. Монтесорі у сучасних умовах.

«Йена-план-школа» П. Петерсена. Із біографії П. Петерсена. Концептуальні засади педагогічної технології «Йена-план». Особливості змісту технології «Йена-план».

«Школа успіху і радості» С. Френе. Життєвий шлях та особливості педагогічного доробку С. Френе. Концептуальні засади педагогічної технології «Школа успіху і радості». Особливості змісту педагогічної технології «Школа успіху і радості».

«Школа для життя, через життя» Ж.-О. Декролі. Концептуальні засади педагогічної технології «Школа для життя, через життя». Особливості змісту педагогічної технології «Школа для життя, через життя».

«Школа діалогу культур» В. Біблера. Концептуальні засади педагогічної технології «Школа діалогу культур». Особливості змісту педагогічної технології «Школа діалогу культур»

КРЕДИТ 2. СУЧАСНІ ТА НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИХОВАННЯ

Тема 3. Технології виховного процесу: поняття, критерії ефективності, етапи створення.

Історія розвитку інститутів педагогів-вихователів. Сутність технологічного підходу у вихованні. Особистісно-орієнтовані виховні технології: колективне творче виховання (І.П.Іванов, В.А.Караковський), створення ситуації успіху (А.С.Белкін), технологія

самовиховання (А.І.Кочетов), технологія ненасильницької комунікації (М.Розенберг).

Історія виникнення і становлення технології колективного творчого виховання. Еволюція поняття “колективного творчого виховання”. А.С.Макаренко про колективну творчість. Основні концептуальні положення технології колективного творчого виховання. Технологія підготовки і проведення колективних творчих справ. Різноманітність форм КТС. Вимоги до особистості педагога в системі КТС.

Технологія індивідуальної та особистісної педагогічної підтримки. Технологія педагогічної підтримки самоактуалізації особистості. Модель індивідуальної підтримки (за Є.В. Бондаревською). Гуманістична позиція педагога по відношенню до дітей. Перша група підтримки – загальна педагогічна підтримка. Друга група – засоби індивідуально-особистісної підтримки. Підтримка саморегуляції учня.

Подолання перешкод як основне поняття особистісної педагогічної підтримки. Поняття “перешкоди”. Суб’єктивні перешкоди. Об’єктивні перешкоди. Матеріальні перешкоди. Опікунство як метод педагогічної підтримки. Етапи діяльності вчителя при реалізації педагогічної підтримки: діагностичний, пошуковий, договірний, діяльнісний, рефлексивний.

Гуманістична трактовка поняття “об’єктивних ті суб’єктивних особистісних умов”. Можливість самостійного вибору рішення. Теорія прийняття якісних рішень. Умови “допоміжної поведінки”: визнання у необхідності здійснити допомогу; постановка і представлення проблеми самоідентифікації з моральним ідеалом; залежність ефективності якісних рішень від змісту базових цінностей. Поняття “розумне рішення”. Процес вирішення проблеми за етапами.

Тема 4. Сучасні та новітні виховні технології.

Технологія прийняття педагогічних рішень. Сутність поняття “педагогічне рішення”. Структура технології: вивчення й аналіз інформації про певну виховну ситуацію, діагностика ситуації, прогнозування і зіставлення різних варіантів рішення, вибір рішення і його оформлення. Вимоги для ефективного педагогічного рішення.

Поняття «голографічного підходу». Проблема включення учнів до спільної діяльності на основі співробітництва та опори на вітагенний досвід. Стартова актуалізація життєвого (вітагенного) досвіду. Моделювання “незавершеної ситуації”. Умовне “олюднення” об’єктів. Творчий синтез проєкцій.

Поняття акмеології. Сутність акмеологічних технологій. Види акмеологічних технологій: соціально-перцептивні, організаційно-комунікативні, когнітивні, рефлексивні, комплексні.

КРЕДИТ 3. СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ. ВИКОРИСТАННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Тема 5. Інформаційно-комп’ютерні технології в освіті. Дистанційне навчання як педагогічна технологія.

Історія виникнення інформаційно-комп’ютерних технологій (ІКТ). Поняття та складові ІКТ. Основні напрямки використання ІКТ в освіті. Вихідні принципи та концептуальні положення ІКТ навчання. Можливості застосування ІКТ у навчально-виховному процесі. Можливості використання глобальної мережі INTERNET в освітньому процесі.

Дистанційне навчання як педагогічна технологія. Суб’єкти дистанційного навчання. Методи, форми та засоби дистанційного навчання. Проблеми організації дистанційного навчання. Реалізація принципів особистісно орієнтованої освіти у дистанційному навчанні.

Тема 6. Технології, побудовані на активізації пізнавальної діяльності.

Актуальність проблеми пізнавальної діяльності. Пізнавальна діяльність та пізнавальна активність. Пізнавальна активність як передумова успішного навчання. Характеристика пізнавальної активності. Рівні пізнавальної активності учнів: репродуктивно-наслідувальна, пошуково-виконавська, творча.

Структура технології активізації пізнавальної діяльності. Основні види технологій активізації пізнавальної діяльності. Процесуальні характеристики технологій пошукового навчання.

Тема 7. Інтерактивні технології навчання на заняттях. Технологія розвитку критичного мислення.

Порівняння різних моделей навчання: пасивної, активної та інтерактивної. Інтерактивний підхід у викладанні. Принципи організації заняття на інтерактивних засадах. Основні положення інтерактивного навчання.

Дидактичні аспекти інтерактивного навчання. Види інтерактивних вправ. Психологічна та технологічна готовність соціального педагога до роботи в умовах інтерактивного навчання. Особливості оцінювання навчальних досягнень студентів в умовах інтерактивного заняття. Переваги та недоліки інтерактивного навчання.

Технологія розвитку критичного мислення.

Тема 8. Технологія проектної діяльності. Ігрові технології в роботі педагога.

Історія розвитку проектної технології. Сутність технології проектної діяльності як поєднання теоретичних знань та практичних умінь і навичок.

Навчальний проект. Основні види навчальних проектів. Етапи роботи над проектом. Використання проектної технології на уроках в умовах сучасної школи.

Вплив ігрових технологій на розвиток дітей різного віку. Основні положення та умови ефективного застосування ігрової діяльності в навчально-виховному процесі вищої школи.

Ігрові технології. Класифікація ігрових технологій. Основні види навчальних ігор. Дидактичні та імітаційно-моделюючі ігри. Ігри-інсценування, театралізації. Технологія організації ділової гри.

Технологія роботи в малих групах: наукові засади, вихідні принципи та особливості функціонування. Колективне і кооперативне навчання. Види малих груп. Особливості організації роботи в малих групах. Розподіл ролей у групі. Етапи групової роботи. Роль педагога в організації роботи малих груп.

КРЕДИТ 4. СУЧАСНИЙ СТАН ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ УПРАВЛІННЯ

Тема 9. Сучасні технології управління закладами освіти

Сутність і зміст управлінської технології. Інтегративний характер управлінських технологій. Принципи, методи і функції управління навчальним закладом. Фінансово-економічні методи управління. Організаційно-педагогічні методи управління. Соціально-психологічні методи управління.

Технології формування культури шкільної організації; технологія фасилітації; технології управління персоналом; технології розвитку НЗ; технологія управління громадсько-активною школою; технологія прийняття управлінських рішень; технологія науково-методичного супроводу; технологія антикризового управління.

Тема 10. Тестові технології в оцінюванні знань. Технології оцінювання діяльності навчального закладу

Теоретичні засади тестової технології оцінювання знань. Види тестів. Алгоритм побудови тестового контролю. Технології оцінювання діяльності навчального закладу.

3. Рекомендована література

Базова

1. Бех І.Д. Особистісно зорієнтоване виховання: Науково-метод. посібник. – К.: ІЗМН, 1998. – 204 с.
2. Даниленко, Л. І. Системи освітніх технологій [Текст] : (Навч.-метод. комплекс) / Л. І. Даниленко ; АПН України, Центральний ін-т післядипломної педагогічної освіти. Факультет менеджменту та психології. - К. : Міленіум, 2003. - 24 с.
3. Єльнікова, О. В. Управління впровадженням інтерактивних освітніх технологій в навчальний процес загальноосвітнього навчального закладу [Текст] : автореф. дис... канд.

- пед. наук: 13.00.01 / Єльнікова Олена Вікторівна ; Центр. ін-т післядиплом. пед. освіти України. - К., 2005. - 20 с.
4. Калініна Л. М. Інформаційне управління загальноосвітнім навчальним закладом: системи, процеси, технології : монографія / Л. М. Калініна; Ін-т педагогіки АПН України. - К. : Інформавтодор, 2008. - 470 с.
 5. Карамушка, Л. М. Технологія формування управлінської команди освітньої організації [Текст] : навч.-метод. посіб. / Л. М. Карамушка [та ін.] ; Ін-т психології ім. Г. С. Костюка АПН України, Лаб. орг. психології, Київ. обл. ін-т післядиплом. освіти пед. кадрів, Наук. лаб. психології менеджм. - Біла Церква : КОПОПК, 2008. - 64 с.
 6. Лозова В.І. Пізнавальна активність школярів: Навч. посібник. – Харків: Основа, 1990. – С.8-13, 24-29.
 7. Лунячек В. Е. Інформаційно-комунікаційні технології в управлінні загальноосвітнім навчальним закладом / В. Е. Лунячек. - Х. : Вид. група "Основа", 2004. - 96 с. - (Б-ка журн. "Упр. школою"; Вип. 4(16)).
 8. Методика і технології оцінювання діяльності загальноосвітнього навчального закладу: посібник/ав.: Ляшенко О. І., Лукіна Т. О., Булах І. Є., Мруга М. Р. – К.: Педагогічна думка, 2012.– 160 с.
 9. Нор Е.Ф. Технология организации групповой учебной деятельности младших школьников. - Николаев, 1997.
 10. Освітні технології: навчально-методичний посібник. / За ред. Пехоти О.М. – К.: А.С.К., 2001. – 256 с.
 11. Освітні технології. Методичні рекомендації до самостійної роботи студентів. Навчально-методичний посібник / О. Є. Олексюк. – Миколаїв, СПД Румянцева Г.В., 2017. – 212 с.
 12. Основи нових інформаційних технологій навчання. Посібник для вчителів /Авт. кол.; За ред. Ю.І. Машбиця./ Інститут психології ім. Г.С.Костюка АПН України. – К. : ІЗМН, 1997. – 264с.
 13. Педагогічна технологія: Посібник. І.Ф.Прокопенко, В.І.Євдокимов. - Х.: Основа, 1995.
 14. Педагогічні технології у неперервній професійній освіті: Монографія / За ред. С.О.Сисосвої. – К.: ВІПОЛ, 2001. – 502 с.
 15. Петренко Л. М. Педагогічна експертиза результатів навчання учнів : Навч.-метод. посіб. / Л. М. Петренко. - Ірпінь : Нац. акад. ДПС України, 2004. – 162 с.
 16. Підготовка майбутнього вчителя до впровадження педагогічних технологій: Навч. посібник / За ред.. І.А.Зязюна, О.М.Пехоти. – К.: Вид. А.С.К., 2003. – 240 с.
 17. Співаковський О. В. Інформаційні технології в управлінні вищими навчальними закладами : Метод. посіб. / О. В. Співаковський, Д. Є. Щедролосьєв, Н. М. Чаловська, О. О. Глущенко, Я. Б. Федорова. - Херсон : Айлант, 2005. - 152 с.
 18. Технологія експертизи управління освітнім процесом у загальноосвітньому навчальному закладі [Текст] : наук.- метод. посіб. / А. М. Єрмола [и др.] ; заг. ред. А. М. Єрмола. - Х. : Пошук, 2000. - 260 с.
 19. Управління сучасним навчальним закладом : словник-довідник / ред.: М. І. Приходько; Мелітоп. держ. пед. ун-т ім. Б.Хмельницького. - Мелітополь : Вид. будинок ММД, 2008. - 159 с.
 20. Федоров В. Д. Менеджмент закладу освіти, менеджер закладу освіти: психологічні засади / В. Д. Федоров; Хмельниц. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. - Кам'янець-Поділ. : Абетка-НОВА, 2004. - 223 с.
 21. Ярошенко О.Г. Групова навчальна діяльність школярів: теорія і методика. - К., 1997.

Допоміжна

1. Абашкіна Н.В. Організація навчально-виховного процесу у Вальдорфській школі (Німеччина). // Поч. школа. - 1993. - №1. - с. 41.

2. Атаманчук Ю. М. Підготовка магістрів з управління навчальним закладом до інформатизації управлінської діяльності: теоретичні і методичні засади : монографія / Ю. М. Атаманчук; ПВНЗ "Київ. ін-т бізнесу і технологій". - Умань : Жовтий О. О. , 2014. - 332 с.
3. Атаманчук Ю. М. Теоретичні і методичні засади підготовки магістрів з управління навчальним закладом до інформатизації управлінської діяльності : автореф. дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.04, 13.00.06 / Ю. М. Атаманчук; Уман. держ. пед. ун-т ім. П. Тичини. - Умань, 2016. – 20 с.
4. Байбуз О. Г. Інформаційні технології в управлінні навчальним процесом : монографія / О. Г. Байбуз, К. Т. Кузьма; Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олесья Гончара, Миколаїв. політехн. ін-т. - Миколаїв : Вид-во НУК, 2011. - 104 с.
5. Бессарабов В. І. Універсальна система управління навчальними ресурсами науково-дослідного проекту відкритої освіти «Хмара» [Електронний ресурс] / В. І. Бессарабов // Інформ. технології і засоби навчання : [електрон. журн.]. - 2013. - № 6. - С. 162-169.
6. Борисова З., Семерникова Р. Спадщину М.Монтессорі - сучасним дошкільним закладам. // Дошкільне виховання - 1996. - №5. - с. 14-15.
7. [Бочаров Б. П.](#) Інформаційні технології в освіті : монографія / Б. П. Бочаров, М. Ю. Восводіна; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. - Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2015. - 197 с.
8. Брокман И. Что такое вальдорфская педагогика: (ст. из Дании). // Семья и школа - 1990. - №11. - с. 9-11.
9. Будак В.Д., Мірошніченко В.І. Перспективи використання мультимедійних технологій у навчальному процесі // Технології неперервної освіти: проблеми, досвід, перспективи розвитку: Збірник статей до традиційної IV Всеукраїнської конференції. – Миколаїв: Вид-во МФ НаУКМА, 2002. – С. 188-191.
10. Гжещук В. Особливості управління навчальним процесом у ВНЗ з використанням новітніх педагогічних технологій : монографія / В. Гжещук, А. Кринські; ред.: М. Вачевський. - Дрогобич : Коло, 2014. - 246, [1] с.
11. Глазунова М.А., Меерович М.И. Возможности триз-педагогика в воспитании личности учащихся // А.С.Макаренко и мировая педагогика: Материалы международного семинара. – Полтава, 2002. – С.62-64.
12. Гуревич Р.С., Кадемія М.Ю. Можливості телекомунікацій у навчальному процесі // Технології неперервної освіти: проблеми, досвід, перспективи розвитку: Збірник статей до традиційної IV Всеукраїнської конференції. – Миколаїв: Вид-во МФ НаУКМА, 2002. – С. 188-191.
13. Гуржий А.М., Жук Ю.О., Волинський В.П. Засоби навчання. – К.: Віпол, 1997. – 208 с.
14. [Дядичев В. В.](#) Моделювання впровадження інноваційних технологій у регіональну систему освіти : монографія / В. В. Дядичев, Н. І. Кришталь, А. В. Колесніков, І. В. Рибцев; МОНМС України, Східноукр. нац. ун-т ім. В. Даля. - Луганськ, 2011. - 252 с.
15. Жук Ю.О. Деякі психолого–педагогічні проблеми використання засобів нових інформаційних технологій у навчальному процесі середнього закладу освіти // Комп'ютер у школі та сім'ї. – 1998. – №4. – С.7–9.
16. Зоц В. Школа модульного типу як демократична форма організації навчання. //Рідна школа - 1996 - №10.- с. 25-28.
17. Иванов И.П. Педагогика коллективных творческих дел. – К.: Освіта, 1992.
18. Ильина Т.А., Понятие “педагогическая технология в современной зарубежной педагогике”. - Сов. педагогика 1971. - № 9.
19. Кальф Т. Технологія створення сценарію навчального модуля. //Рідна школа. - 1996.- №8.- с. 48-52.
20. Кальф Т. Технологія створення сценарію навчального модуля. //Рідна школа. - 1996.- №8.- с. 48-52.

21. Кириченко М. О. Управління загальноосвітнім навчальним закладом (методологічний аспект) : Автореф. дис... канд. пед. наук : 13.00.01 / М. О. Кириченко; Центр. ін-т післядиплом. пед. освіти АПН України. - К., 2001. - 19 с.
22. Кларин М.В. Инновации в мировой педагогике обучения на основе исследования игры и дискуссии (Анализ зарубежного опыта). Рига, НПУ "Эксперимент", 1995.
23. Мазепа І.М. Гупова навчальна діяльність. // Поч. шк. - 1992. - №6. - с. 30-34.
24. Макрідіна Л. Технологія ТРВЗ: досвід, застосування // Завуч, 2004. - №1, - С.1-5.
25. Мельник В.В. Наукове проектування навчального модуля. //Педагогіка і психологія.- 1997.- №1.- с. 71-79.
26. Москаленко А. М. Інноваційні педагогічні технології в підготовці управлінців навчальними закладами: досвід і перспективи / А. М. Москаленко // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закл. освіти : зб. наук. пр. - 2012. - Вип. 5 (48). - С. 72-77.
27. Некрасова С. М. Концептуальний та технологічний виміри професійного саморозвитку майбутніх магістрів з управління навчальним закладом / С. М. Некрасова // Пед. пошук. - 2010. - № 4. - С. 24 – 27.
28. Педагогічні інновації та освітні модулі. //Рідна школа.- 1994.- №4.- с. 38
29. Полякова Г. А. Адаптивне управління навчальним процесом в умовах загальноосвітнього комплексу : Автореф. дис... канд. пед. наук : 13.00.01 / Г. А. Полякова; Центр. ін-т післядиплом. пед. освіти АПН України. - К., 2003. - 20 с.
30. Ренькас Б. М. Особливості управління загальноосвітнім навчальним закладом в умовах профільного навчання : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.06 / Б. М. Ренькас; ДВНЗ "Ун-т менеджменту освіти" НАПН України. - К., 2011. - 20 с.
31. Рожнова Т. Теоретичні і практичні засади управління ВНЗ з використанням інноваційних технологій / Т. Рожнова // Післядиплом. освіта в Україні. - 2013. - № 2. - С. 88-90.
32. Сікорський П.І. Модульно-рейтингова система навчання у ліцеї. //Педагогіка і психологія.- 1997.- №1.- с. 31-38.
33. Ткачук В. Управління розвитком професійної компетентності вихователя в умовах адаптивного управління дошкільним навчальним закладом / В. Ткачук // Нова пед. думка. - 2014. - № 2. - С. 224-227.
34. Федоров Г. В. Системний підхід до управлінської діяльності керівника навчальних закладів у ринкових умовах : монографія / Г. В. Федоров; НАПН України, Ун-т менедж. освіти. - К. : Дорадо-Друк, 2012. - 239 с.
35. Фурман А. Принцип модульності в освітній практиці: два рівня втілення. //Рідна школа. - 1995.- № 7-8.- с. 22-25.
36. Фурман А. Технологія створення граф-схем навчальних курсів у модульно-розвивальній системі. // Рідна школа.- 1997.- № 2.- с. 25-78
37. Фурман А.В. Модульно-розвивальне навчання - система педагогічних інновацій. // Педагогіка і психологія.- 1995.- №3.- с. 97-108.
38. Шевцова А. Активізація пізнавальної діяльності учнів за допомогою ситуативних завдань // Дивослово. – 2001. - №12.
39. Щербань П. М. Навчально-педагогічні ігри: Навч. посібник. – К: Вища школа, 1993.
40. [Щоголева Л.](#) Стратегічне управління освітнім закладом як соціальною системою / Л. Щоголева, В. Вознюк // [Нова пед. думка.](#) - 2014. - № 2. - С. 237-240.
41. Юрченко З.В. Ігрові методики розвитку художньо-словесних здібностей учнів 5-11 клас // Практична психологія та соціальна робота. – 2000. - №2. – С. 9 – 12.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання:

2-й рік навчання, 3 семестр – залік;

5. Засоби діагностики успішності навчання:

- індивідуальне і фронтальне опитування;
- самостійні роботи;
- тестування;
- контрольні роботи;
- перевірка індивідуальних дослідницьких завдань;
- перевірка групових творчих завдань.